

*Majesty's Government attach particular importance to seeing to it that in the eyes of the population of Burma as a whole the movement shall be put into its right perspective . . . At all costs the building of an Eas-Eam in Burma with the unfortunate consequences that would result, must be avoided.*¹

Verschillende eenheden van het Birmaans Nationaal Leger raakten vervolgens met de Japanners slaags en tegen die achtergrond besloot de bevelhebber van het Britse Veertiende Leger, *General Slim*, met goedvinden van Mountbatten, dat men Aung San zou helpen uit Birma te ontsnappen. De officieren van *Force 136* waren het hiermee eens, maar wezen er Slim en Mountbatten op dat men, als men die hulp verleende, Aung San bezwaarlijk later zou kunnen vervolgen wegens zijn in '41-'42 gepleegd hoogverraad.

Op 15 mei bereikte Aung San, die van enkelen van zijn stafofficieren vergezeld was, de Britse linies. Daags daarna betoogde hij jegens Slim dat hij een nieuwe, voorlopige regering van Birma vertegenwoordigde die erkenning als bondgenoot wenste, en dat hijzelf als Geallieerd bevelhebber erkend wilde worden. Slim verwierp dat betoog, wees er Aung San op dat hij onder de Britse wetgeving ter dood veroordeeld kon worden, maar voegde daaraan toe dat de hulp die hij zou verlenen bij het verdrijven der Japanners, als verzachtende omstandigheid zou kunnen gelden; van een zelfstandig optreden van Aung San en de eenheden van het Birmaans Nationaal Leger zou, aldus Slim, geen sprake kunnen zijn – zij zouden rechtstreeks onder hem ressorteren; hij was dan bereid, na de oorlog te bevorderen dat een deel van de militairen van Aung Sans formatie opgenomen zou worden in de reguliere strijdkrachten welke wellicht in een bevrijd Birma zouden worden gevormd. Aung San legde zich bij dit alles neer, wetend dat aan de Britten, als zij eenmaal dieper in Birma doordrongen, zou blijken dat het plaatselijk gezag vrijwel overal in handen was van het Birmaans Anti-As-Verbond; dat had inmiddels een nieuwe naam aangenomen: de Anti-fascistische Nationale Vrijheidsliga.

In mei gaven de Japanners hun weerstand in Birma op en trokken zij naar Thailand terug. Inderdaad bleek aan de Britten dat de Vrijheidsliga in grote delen van bevrijd Birma het gezag uitoefende. Wat te doen met het (overgelopen) Birmaans Nationaal Leger? Mountbatten stelde de *Chiefs of Staff* in Londen op 15 mei voor dat het als een normaal Geallieerd leger zou worden beschouwd, onder militaire discipline zou

¹ A.v., p. 353-54.